Izobraževanje za mentorje natečaja »Košara – izdelek slovenskega pletarstva« v Tuštanju

BESEDILO IN FOTOGRAFIJE: **BOJANA DORIČ**

Pletarstvo v Moravški dolini ima dolgo zgodovino, saj so predvsem na kmetijah številni posamezniki za lastne potrebe izdelovali predmete pletene iz naravnih materialov že pred mnogimi leti in se ta spretnost prenaša iz roda v rod vse do današnjih dni.

Po zaslugi pletarske šole Iztoka Urbanije, ki deluje že deseto leto, je pletenje iz naravnih materialov znano po naši domovini. Glas o kakovostnih izdelkih in tehniki, ki jo uporablja, je segla tudi do etnologa in umetnostnega zgodovinarja prof. dr. Janeza Bogataja. Z Iztokovimi pletarskimi izdelki se je seznanil konec poletja na Rokodelskem dnevu na gradu Tuštanj.

V Društvu katoliških pedagogov Slovenije so prav od dr. Bogataja izvedeli za Iztokovo spretnost pletenja košar, saj omenjeno društvo sodeluje z znanim slovenskim etnologom.

Društvo katoliških pedagogov Slovenije je bilo ustanovljeno leta 1989 v Dravljah v Ljubljani. Njihovi člani niso le pedagoški delavci katoliških vrtcev in šol, temveč tudi pedagoški delavci številnih javnih slovenskih šol, ki so nosilci evangelijskih vrednot, strokovnosti in ustvarjalnosti. Pri svojem pedagoškem delu se trudijo za vzgojo, ki oblikuje osebnostno zrele, samostojne svobodne in ustvarjalne ljudi, ki razvijajo svoje telesne, duševne in duhovne zmožnosti. V skladu s tem poslanstvom organizirajo različne dejavnosti: predavanja in delavnice, seminarje, izobraževanja, strokovne posvete, ekskurzije, natečaje, mednarodne konference in drugo.

S temi aktivnostmi želijo slovenski narod ozavestiti, da ohranimo in obudimo znanje naših prednikov. Tudi slovensko rokodelstvo je imelo pomembno vlogo pri ohranjanju slovenske razpoznavnosti in istovetnosti, zato so v letu 2021 razpisali natečaj **»Košara – izdelek slovenskega pletarstva«** v povezavi s 4. mednarodno konferenco Vzgoja za ljubezen do domovine in države.

Izobraževanje pedagogov

Organizirali so izobraževanje pedagogov – mentorjev, ki želijo spodbuditi svoje učence k sodelovanju. Na natečaj so povabili strokovnjaka na tem področju prof. dr. Janeza Bogataja za teoretični del in Iztoka Urbanijo za izvedbo praktičnega dela. Izobraževanje je potekalo 10. decembra 2021 v brunarici Društva krajanov Tuštanj.

Udeležili so se ga pedagogi iz različnih šol po Sloveniji. Uvodni pozdrav je imela koordinatorka seminarjev pri DKPS Neža Bevc, ki je pozdravila vse udeležence in izvajalce in se zahvalila Društvu krajanov Tuštanj za prijazen in gostoljuben sprejem v svoji brunarici na Cegunci. Prisotne je nagovorila tudi Dragica Motik, dobitnica najvišje nagrade RS na področju šolstva za leto 2021, ki je prestavila delovanje društva in poudarila pomen ohranjanja kulturne dediščine in življenja z njo.

Tudi predsednik DK Tuštanj Franci Cerar je izrekel vsem prisotnim dobrodošlico in na kratko predstavil domači kraj in delovanje društva. Zaželel jim je prijetno in delovno popoldne ter jih povabil naj se vrnejo v njihov kraj na ogled gradu in na prvomajsko srečanje. V imenu društva je poskrbel tudi za pijačo in jedačo za tečajnike.

Pohvala moravškim rokodelkam in rokodelcem

Profesor dr. Janez Bogataj je v uvodu poudaril vlogo Moravške doline pri ohranjanju in promociji rokodelskih dejavnosti predvsem z dejavnim Društvom rokodelcev – Rokodelskim centrom Moravče. Žal je aktivnih pletarjev vedno manj. Iztokovo znanje, ki ga razdaja številnim tečajnikom in priročnik

o praktičnem izdelovanju košar in košev, ki ga je izdal leta 2020 in je šele tretje pisno gradivo o posameznih rokodelskih dejavnostih na Slovenskem (do sedaj klekljanje in barvanje pirhov), s katerim si bodo lahko pomagali v šolah pri praktičnem usposabljanju in na tečajih pletenja. Dr. Bogataj je ob pomoči projekcije zanimivih prikazov pletarskih izdelkov, razložil zgodovino pletarstva na Slovenskem od 19. stoletja dalje.

Ali ima pletarstvo prihodnost?

Pletarstvo je danes v šolah zapostavljeno. V prihodnosti bi lahko imelo pomembno vlogo v šoli, ne samo ročna dejavnost, tudi spoznavanje narave, rastlin in velik del na področju varovanja okolja. Podedovanim spretnostim iz preteklosti je potrebno dodati nove tehnologije in postalo bi pomemben vir zaslužka v prihodnosti za vse generacije.

Praktični del izobraževanja je prevzel Iztok Urbanija. Iztok je strokovno in nazorno tečajnikom razložil in praktično prikazal nastanek košare od nabiranja materiala, priprave posameznih faz izdelave in končnega pletenja. Tečajniki so lahko praktično izdelovali vitre, ročaje in se preizkusili v pletenju. Iz vsega nastalega materiala, je ob koncu nastala velika kmečka košara, ki jo uporabljajo v Iztokovem domačem kraju. Tečajniki so se ob koncu preizkusili tudi v pletenju peharjev. Vsak je s pomočjo izkušenih pletark, spletel ličen peharček, ki so ga za spomin odnesli s seboj.

Čeprav je bil program tečaja obsežen, so ob koncu ugotavljali, da so ob intenzivnem delu in Iztokovem nazornem vodenju, opravili vse načrtovane naloge. Želeli so si le, da bi bilo več časa za praktično delo, saj jih je pletenje navdušilo in že komaj čakajo, da svojim učencem posredujejo pridobljeno znanje.

Pohodniki DU Moravče

BESEDILO: **VOJKA REBOLJ**, FOTOGRAFIJA: **MARTIN RIBIČ**

Preteklo leto so pohodniki zaključili s krajšim pohodom po zasneženi poti, kar je bilo v letošnji zimi zaenkrat prava redkost. Prav zaradi zimske idile je bil pohod še bolj zanimiv, malo pa tudi zaradi bližajočega se zaključka leta. To je tudi vplivalo na pohodnike, da so kot za šalo premagovali strmo pot, ki jih je pripeljala do domačije Martina in Stanke. Prijazna domačina še nikogar nista pustila mimo brez dobrodošlice. Torej so se morali ustaviti na domačem, saj je bila tudi velika nevarnost, da se drugače ob postanku prehladijo. Iz Grmač so se spustili navzdol in zašpilili klobaso pri drtijskem gostišču. Takrat so se še pogovarjali o pohodu 2. januarja na Limbarsko goro, kjer so se doslej tradicionalno srečevali z upokojenci iz Lukovice. Toda običajno zelo dobrodošlo srečanje, ko bi jih bilo v družbi več, je za vsak slučaj, da bi ostali zdravi, zmagala previdnost in pohod je bil prestavljen na ugodnejši čas.

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB MORAVČE

vabi članice in člane
v petek, 18. februarja 2022, ob 15. uri
na

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

v gostilno Peterka Marija s. p. Drtija.
Vašo prisotnost, prosimo, potrdite na GSM 031 634 377 do 10. 2. 2022.
Veljali bodo takratni ukrepi glede epidemije.

Vljudno vabljeni!

Upravni odbor